

บันทึก

เรื่อง ที่ดินเขตพระราชनिเวศน์มฤคทายวัน ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ สร.๑๐๐๕/๑๖ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า นายจรัญ ไชยนันท์ ได้ร้องเรียน ต่อท่านรองนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับที่ดินเขตพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ว่าที่ดินในเขตพระราชนิเวศน์ฯ มิได้เป็นที่หวงห้าม การที่คณะกรรมการ กฤษฎีกาและผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีมีความเห็นว่า เป็นที่หวงห้ามเพราะได้พิจารณา ไปโดยขาดข้อเท็จจริง จึงได้เสนอหลักฐานต่าง ๆ พร้อมคำร้องเพื่อให้พิจารณาใหม่ ซึ่ง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาคำร้องและหลักฐานต่าง ๆ เสนอท่านรอง นายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โทตระกิตย์) พิจารณาแล้ว มีคำสั่งว่า “เนื่องจากเป็นปัญหาข้อ กฎหมาย ผมเห็นควรส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาอีกครั้งเพราะข้อเท็จจริงได้ เปลี่ยนแปลงไป” จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการตามคำสั่งท่านรอง นายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้ พิจารณาเอกสารซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีส่งไปพร้อมกับหนังสือ ที่ สร.๑๐๐๕/๑๖ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๓ ประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์และ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงาน ปลัดกระทรวง กรมตำรวจ และกรมที่ดิน) แล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามที่ผู้ร้องอ้างว่า พระบรมราชโองการ ฯ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ที่ประกาศเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๖๖ มิได้กำหนดให้ที่ดินเขตพระราชนิเวศน์ มฤคทายวัน ฯ เป็นที่หลวง เพียงแต่เป็นพระบรมราชโองการฯ เปลี่ยนนามตำบลบางกราเป็น มฤคทายวันนั้น ผู้ร้องยังเข้าใจความหมายของพระบรมราชโองการฯ ไม่ถูกต้องกล่าวคือ พระ บรมราชโองการ ฯ ดังกล่าวมีข้อความว่า “พระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า ในที่หลวง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดสร้างขึ้นใหม่ ตำบลบางกรา แขวงจังหวัดเพชรบุรีนั้น ทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขนานนามพระราชทานว่า มฤคทายวัน” ซึ่งจะเห็นได้วก่อนที่จะ พระราชทานนามตำบลบางกราว่ามฤคทายวันนั้น พระบรมราชโองการฯ ได้ระบุไว้แล้วว่าเป็นที่ หลวง นอกจากนี้ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ.๒๔๖๗ ก็ยังได้มีพระบรมราชโองการ ฯ ให้ ที่ดินตำบลมฤคทายวัน ภายในเขตที่กำหนดไว้ในประกาศพระบรมราชโองการซึ่งได้สร้างราช นิเวศน์เป็นที่ประทับขึ้นแล้ว ให้เป็นเขตราชนิเวศน์ จึงเห็นได้ชัดยิ่งขึ้นว่าที่ดินภายในเขตนี้เป็นที่ซึ่ง ได้มีพระบรมราชโองการ ฯ หวงห้ามไว้ในราชการแล้ว

๒. การที่ผู้ร้องอ้างว่า โดยที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าได้มีพระราชบัญญัติการจัดบำรุง

สถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งคลุมพื้นที่บริเวณเขตที่ประกาศเป็นพระราช
นิเวศน์ด้วย และในปีเดียวกันนี้ก็มีประกาศกระแสพระบรมราชโองการฯ ตั้งกรรมการและที่
ปรึกษาสภาพัฒนาบำรุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๑ ได้มี
พระราชบัญญัติจัดบุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก พุทธศักราช ๒๔๗๑
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๘ ได้กล่าวว่าที่ดินแปลงใดยังไม่มีหนังสือสำคัญ ให้สภาพัฒนา
หนังสือสำคัญในที่นี้หมายถึงโฉนดที่ดิน ใบเหี้ยบย่ำ ตราจอง ข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ หมายความว่า
ที่ดินในเขตพระราชนิเวศน์นี้มิได้มีการหวงห้ามอีกต่อไปแล้ว หรือมิได้เป็นที่หวงห้ามที่ผู้ว่า
ราชการจังหวัด ฯ กำหนดต่อไปอีกแล้ว เพราะพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ได้ลบล้างพระบรมราช
โองการฯ และคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด ฯ โดยสิ้นเชิง นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่า
พระราชบัญญัติการจัดบุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก พุทธศักราช ๒๔๖๙ นั้น มีวัตถุประสงค์
เพื่อจัดการบุงท้องที่ให้มีการคมนาคม การประปา การไฟฟ้า ผังเมือง และควบคุมการปลูก
สร้าง รวมทั้งให้มีอำนาจเก็บภาษีบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายในกิจการดังกล่าว ส่วนพระราชบัญญัติ
จัดบุงในเขตจัดบุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก พุทธศักราช ๒๔๗๑ นั้น ก็เป็นเรื่องการจัดเก็บ
ภาษีที่ดินและโรงเรือนภายในเขตซึ่งระบุไว้ในพระราชบัญญัติจัดบุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก
พุทธศักราช ๒๔๖๙ แทนการเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พระราชบัญญัติทั้งสอง
นี้ไม่มีบทบัญญัติใดที่แสดงไว้ให้ยกเลิกพระบรมราชโองการฯ และคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัด
เพชรบุรี ตามหนังสือศาลากลางจังหวัดเพชรบุรี ที่ ๖/๒๓๙๐ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๔๖๖ แต่
อย่างไร ส่วนมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดบุงในเขตจัดบุงสถานที่ชายทะเลทิศตะวันตก
พุทธศักราช ๒๔๗๑ นั้น ได้บัญญัติขึ้นไว้สำหรับกรณีที่ไม่หนังสือสำคัญเพื่อใช้ในการคำนวณ
จัดบุงก็ให้สภา ฯ รั้งวัดเนื้อที่ดินเพื่อเป็นหลักในการคำนวณจัดบุงแทนการคำนวณจากหนังสือ
สำคัญเท่านั้น พระราชบัญญัติดังกล่าวจึงมิได้ยกเลิกพระบรมราชโองการฯ ลงวันที่ ๑๗
พฤษภาคม ๒๔๖๗ และคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรีตั้งผู้ร้องเข้าใจแต่ประการใด

โดยสรุป สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗)
เห็นว่าข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ได้เปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด ที่ดินเขตพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ฯ
คงเป็นที่ดินซึ่งได้หวงห้ามไว้ตามนัยมาตรา ๑๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน
พ.ศ. ๒๔๙๗ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้เคย
วินิจฉัยไว้แล้ว (บันทึกเรื่อง ที่ดินเขตพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ส่งพร้อมหนังสือถึงเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๘๐๑/๑๗๒๘ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๑๗) จึงไม่จำต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

^๑มาตรา ๑๐ ที่ดินซึ่งได้หวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้าม
ที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ หรือตามกฎหมายอื่นอยู่ก่อนวันที่
ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ให้คงเป็นที่หวงห้ามต่อไป

(นายอมร จันทรมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓